

BELEIDSPLAN
Stichting Platform Armoede en Schulden Fryslân
2020-2023

Stichting Platform Armoede en Schulden Fryslân
Dennenstraat 63, 8924 CG Leeuwarden
Telefoon: 0657469601
KvK 73395447
NL18INGB 0008435010

In dit beleidsplan 2020 – 2023 beschrijft de stichting Platform en Armoede en Schulden Fryslân (hierna PAS) haar visie, denkrichting en werkzaamheden tot het structureel aanpakken van de problemen en oorzaken van armoede en schulden. Sommige punten lijken een logische voortzetting van de richting die PAS al was ingeslagen. Andere punten zijn nieuw en staan qua aanpak soms niet in overeenstemming met het beleid en visie van een gemeente en/of welzijns- en zorginstellingen. PAS ziet het als taak om de discussie over het inslaan van nieuwe wegen actief te voeren.

Stichting Platform Armoede en Schulden Fryslân heeft in haar statuten als doelstelling staan¹⁾:

- a. het verminderen van de armoede- en schuldproblematiek in de provincie Fryslân
- b. het bij elkaar brengen van verschillende personen- en groeperingen op het gebied van armoede en schulden in de provincie Fryslân
- c. het bundelen van kennis op het gebied van armoede en schulden
- d. het uitoefenen van invloed op instanties en partijen om beleidswijzigingen te realiseren op het gebied van armoede en schulden

De stichting tracht haar doel onder meer te verwezenlijken door:

- e. het bundelen van kennis op het gebied van armoede en schulden
- f. het investeren van individuele en collectieve knelpunten- en problemen op het gebied van armoede en schulden
- g. het aandragen van oplossingen om knelpunten- en problemen rond armoede en schulden weg te nemen

¹⁾ uit de statuten stichting Armoede en Schulden Fryslân 7 mei 2019

1. Stichting Platform Armoede en Schulden Fryslân heeft geconstateerd dat er vele groepen, stichtingen en initiatieven zijn die zich bewegen op het terrein van armoede en schulden. Veelal hebben deze organisaties de neiging om te praten óver de mensen in armoede en schulden, in plaats van mét deze mensen. Vaak lijkt het of meerdere partijen hetzelfde werk doen voor dezelfde doelgroepen, vinden er ogenschijnlijke dubbelingen plaats, wordt er langs elkaar gewerkt en is er in ieder geval nauwelijks afstemming tussen de verschillende partijen.

Waarom dan toch nog de oprichting van een nieuwe stichting? Waar andere partijen vooral bezig zijn met een inzet gericht op individuele gevallen, richt PAS zich met name op collectieve belangenbehartiging. PAS houdt zich eveneens bezig met initiatieven die gericht zijn op structurele beleidsveranderingen die leiden tot een positieverbetering van mensen in armoede en/of met schulden.

Het platform zet zich ook in om de verschillende partijen elkaar beter te leren kennen, beter te laten samenwerken (bijv. op de werving van vrijwilligers en/of het verzorgen van cursussen, documentatiemateriaal) en daar waar mogelijk gezamenlijk op te trekken richting belangenbehartiging voor mensen in armoede en met schulden.

2. PAS is en blijft een zelfstandige, onafhankelijke en kritische organisatie die knelpunten en misstanden aan de orde zal stellen. Daarbij is het kritisch volgen van partijen zich die

bewegen in het veld van welzijn, zorg, WMO enz. niet een doel op zich, maar een middel om tot structurele veranderingen en verbeteringen te komen.

3. De basis van het bestuur van PAS bestaat uit mensen die ervaring hebben met armoede en schulden en mensen die qua achtergrond- en professie veel affiniteit hebben met de mensen die te maken hebben met armoede en schulden. De combinatie van deze twee achtergronden in het bestuur en de organisatie zorgt vaak voor een levendige- en diepgaande discussie en effectieve c.q. praktische oplossingen, -plannen en -besluiten.
4. Ieder kalenderjaar zal PAS één of meerdere bijeenkomsten beleggen waarbij personen worden uitgenodigd om standpunten, thema's en werkzaamheden van PAS te beoordelen. PAS gebruikt het openstellen voor signalen en commentaren als methode om scherp te blijven en daar waar nodig lering te trekken uit kritische bijdragen. Voor deze bijeenkomsten worden personen uitgenodigd waarvan verwacht mag worden dat zij als deskundige een positieve inbreng hebben. Ervaringsdeskundigen op het gebied van armoede en schulden worden nadrukkelijk bij deze bijeenkomsten uitgenodigd of anderzijds betrokken.
5. Het platform wil een verbindende rol vervullen tussen (Rijks/provinciale-) overheden, gemeenten, instanties en organisaties gericht op welzijn en zorg. Ook zal het platform afspraken maken met diverse andere partijen als verzekeringsmaatschappijen, woningverhuurders en energiemaatschappijen om nieuwe methoden te ontwikkelen waarbij het terugdringen van armoede en schulden het doel is.
6. PAS zal pleiten voor het inzetten van goed opgeleide en getrainde beroepskrachten die als coach stapje voor stapje de, vaak meervoudige problematiek die gepaard gaat met armoede, op een rij zetten. Dit doen zij in een tempo en aanpak die past bij de betreffende personen. Het opzetten van een collectief van specialistische beroepskrachten op het gebied van persoonlijke coaching, budgettering, schuldhulpverlening, bewindvoering enz. behoort tot de mogelijkheden. Een vrijwilliger kan in samenspraak met de bewoner en de coach ingezet worden voor ondersteunende handelingen.
Vaak worden er vrijwilligers ingezet als ondersteuning van bewoners die te maken hebben met te weinig financieel overzicht en/of schulden. Er zijn vrijwilligers die ingezet kunnen worden die veel ervaring, kennis hebben, maar er zijn ook vrijwilligers die geen enkele ervaring hebben. Vraagtekens kunnen worden gezet bij het inzetten van zogenaamde vrijwilligers die zich vanwege de Participatie Wet 'verplicht' voelen om als vrijwilliger aan de slag te gaan. De dreiging van een korting op of het helemaal stopzetten van de uitkering werkt daarbij als een stok achter de deur.
PAS is van mening dat opgeleide en ervaren vrijwilligers over het algemeen goed inzetbaar zijn bij handelingen zoals bijvoorbeeld het op orde brengen van de

thuisadministratie, maar deze vrijwilligers zijn niet hét antwoord op de problematiek die met schulden en armoede gepaard gaat. Vrijwilligers zijn niet de juiste mensen waarvan verwacht mag worden dat zij de brede problematiek van armoede en schulden samen met de betreffende mensen op kunnen lossen.

7. Vaak zijn armoede en schulden het gevolg van (meerdere) persoonlijke problemen of de persoonlijke problemen zijn de oorzaak van de armoede en schulden. Dit uitgangspunt maakt duidelijk dat oorzaak en gevolg met betrekking tot armoede en schulden onlosmakelijk aan elkaar verbonden zijn. Volgens PAS moeten bij het oplossen van de financiële problemen ook de andere problemen worden aangepakt. Het blijkt vaak dat bij het tijdelijk ondersteunen van mensen met financiële zaken, er na verloop van tijd weer een terugval komt en mensen weer in eenzelfde situatie als voor de ondersteuning terecht komen. PAS pleit voor een bredere benadering en zal werken aan het realiseren van vormen van coaching waarbij de brede persoonlijke problematiek als geheel wordt aangepakt. Een combinatie van budgetcoaching, gezondheidscoaching en activeringscoaching verenigd in één persoon lijkt het meest ideaal. Het spreekt voor zich dat dit goed geschoolde en ervaren beroepskrachten dienen te zijn; voornoemde inzet mag niet worden verwacht van vrijwilligers die daar niet voor zijn opgeleid en/of geen ervaring hebben.
8. PAS gaat zich er sterk voor maken dat het kind dat opgroeit in armoede niet langer als een op zich staand fenomeen gezien wordt, maar als onlosmakelijk onderdeel van het gezin waarin het kind opgroeit. In het verleden heeft PAS geconstateerd dat voor meerdere organisaties als gemeenten, zorg- en hulpinstellingen, onderzoeksbureaus en dergelijke, de focus vaak wordt gericht op 'het kind' dat opgroeit in armoede. Het kind moet een beter leven krijgen, een kind mag niet in een zelfde situatie terecht komen als de ouder(s), een kind moet perspectief geboden worden op een betere toekomst enzovoorts. Volgens PAS is die focus vooral gebaseerd op emotionele en niet op rationele gronden. Waarom richten voornoemde organisaties zich op kinderen in armoede terwijl iedereen weet dat de oorzaak van de armoede bij kinderen veelal ligt bij de ouder(s)/verzorger(s)? Het zijn de ouders die een laag inkomen hebben waardoor de kinderen worden meegezogen in armoede. Het gefocust zijn op alleen het kind is een ontkenning van de werkelijkheid. Volgens PAS dient de inzet daarom gericht te zijn op en het kind en het gezin.
9. PAS constateert dat veel instellingen en instanties zich bezig houden met het thema armoede en/of schulden. Te weinig van deze partijen richten zich op het structureel oplossen van de armoede- en schuldenproblematiek en de daaruit voortvloeiende fysieke en mentale gevolgen. PAS zet zich in de komende jaren, al dan niet samen met anderen, in voor het beïnvloeden van partijen zoals de gemeenten en gemeenteraden en andere overheden om structurele verbeteringen te realiseren.
10. PAS wil voor de mensen die te maken hebben met armoede en/of schulden goed bereikbaar zijn. Het platform bereiken via een mail bericht of WhatsApp lijkt een logische mogelijkheid,

maar voor diegenen die de kunst van het schrijven niet of gedeeltelijk beheersen is telefonisch contact ook mogelijk. Ook voor mensen die liever direct contact met het platform willen kan het centrale telefoonnummer gebruikt worden. PAS streeft ernaar om telefonisch ook in de avonden en de weekenden bereikbaar te zijn.

11. In 2018 en 2019 heeft PAS op een constructieve dialoog met de gemeente Leeuwarden (zowel ambtelijk als politiek) ingezet. Een dialoog die ging over verschillende thema's en onderwerpen de armoede en schulden problematiek aangaande. In een aantal gevallen heeft dat geleid tot het maken van afspraken en het nemen van concrete stappen. De komende jaren wil PAS die lijn doorzetten. Onder andere door het, samen met ervaringsdeskundigen, beoordelen van gemeentelijke folders en brieven op leesbaarheid en/of bejegening, het bereiken van meer mensen die recht hebben op toeslagen en kwijtscheldingen, het werken aan structurele verbeteringen voor de mensen in armoede, het verbeteren van het beeld van mensen in armoede en het wegnemen van vooroordelen enzovoorts.
12. PAS heeft in 2018 samen met de NHL-Stenden Hogeschool het initiatief genomen om binnen diverse HBO opleidingen te komen tot een Armoede Lab. De bedoeling van dit lab is dat zaken rond armoede en schulden binnen alle werkterreinen/studierichtingen van de NHL-Stenden worden behandeld en vast onderdeel uit gaan maken van het onderwijspakket. Het gaat behoorlijk wat tijd vergen voordat alle neuzen dezelfde kant op staan. Eind oktober 2019 heeft het College van Bestuur zich achter de doelen van het Armoede Lab NHL-Stenden geschaard en het initiatief benoemd als een 'prachtinitiatief'. In 2020 en verder wordt het Armoede Lab NHL-Stenden opgezet met de bedoeling om dit lab te verankeren in de NHL-Stenden organisatie. PAS zal actief aan dit proces deelnemen. Met één van de MBO-scholen in Leeuwarden is een verkennend gesprek gevoerd over de MBO leerlingen in armoede, leerlingen met schulden en een mogelijke preventieve aanpak voor die school. Het lijkt een logische keuze dat PAS zich in de toekomst gaat richten op het brede terrein van het MBO.
13. PAS streeft er naar om, in samenwerking met de HBO onderwijsinstellingen en vertegenwoordigers van studentenorganisaties, een Studenten Budgetloket op te zetten. Een deel van de 25.000 studenten in de Leeuwarder HBO instellingen heeft te maken met financiële problemen. Het gaat niet alleen om de studieschuld bij DUO, maar ook om andere schulden. Met name studenten die geen of beperkte financiële steun krijgen van ouders krijgen te maken met financiële problemen. PAS wil als initiatiefnemer mee helpen het budgetloket samen met de studenten en NHL-Stenden te ontwikkelen en trekt zich terug als het loket zelfstandig kan functioneren. Het is mogelijk dat PAS nog betrokken blijft in een monitorgroep t.b.v. het budgetloket.
14. PAS is van mening dat het bedrijfsleven vaak een partij is die buiten beeld blijft als het gaat om vraagstukken van armoede en schulden. Terwijl het bedrijfsleven, en dan met name de productiebedrijven en de dienstverlenende bedrijven met veel laagopgeleide medewerkers, veel mensen in dienst hebben die te maken hebben met armoede en schulden. Deze

bedrijven weten vaak wel dat medewerkers van hun bedrijf problemen hebben maar gebruiken die kennis vaak niet om adequate trajecten tot verbetering in te zetten. De eerste gesprekken met bedrijven hebben in 2019 plaatsgevonden. PAS gaat zich de komende jaren inzetten voor concrete samenwerkingsprojecten met deze bedrijven. Onderdeel van die gesprekken is ook het financieren van PAS voor het ontwikkelen en uitvoeren van op werknemers gerichte projecten en trajecten.

15. In 2019 is PAS gestart met het geven van voorlichting over armoede en schulden aan medewerkers van bedrijven, deze voorlichting is o.a. gefocust op het herkennen en erkennen van armoede. Het betreft medewerkers die in bedrijven werkzaam zijn als personeelsfunctionaris/HRM medewerkers. Deze medewerkers zijn vaak niet alert op signalen die wijzen op armoede en/of schulden. Door de voorlichting die er aan deze medewerkers wordt gegeven, ontstaat er meer begrip en kan er gemakkelijker worden gewerkt aan oplossingen. Ook wordt er in de voorlichting aandacht besteed aan de bejegening van mensen. Medewerkers hebben vaak vooroordelen over mensen in armoede en oordelen vaak op onjuiste en kwetsende wijze. In de komende jaren zal er een beleid door PAS worden ontwikkeld waarbij wellicht een cursusvorm kan worden aangeboden.
16. PAS wordt steeds vaker benaderd met de vraag of er presentaties kunnen worden gegeven door ervaringsdeskundigen. PAS weegt dit soort verzoeken om te voorkomen dat het op laten treden van ervaringsdeskundigen voor de vorm gebeurt en geen kwestie wordt van vermaak. Als er besloten wordt om in te gaan op deze verzoeken, dan wordt er vanuit PAS zorg gedragen voor een goede afstemming en voorbereiding met de ervaringsdeskundige. Voor een ervaringsdeskundige is het vaak een hele stap om het eigen verhaal te doen voor een zaal vol met mensen: er is moed voor nodig, omdat het veelal om gevoelige persoonlijke informatie gaat. PAS zal tijdens presentaties altijd lijfelijk aanwezig zijn. Voor de periode 2020 - 2023 gaat PAS meerdere mensen benaderen en begeleiden om als ervaringsdeskundige op te treden.

Het bestuur van de stichting Platform Armoede en Schulden Fryslân; vastgesteld in de bestuursvergadering van 27 januari 2020.